

Kristiansand Dyrepark AS

Innrapportering for 2022

Virksomheten sertifiseres etter følgende kriterier:

Anleggsgartner, Felleskriterier, privat og statlig, Handel, Mekanisk verksted, Restaurant

Sertifikat

Type: 3-årig

Utstedt: 18 des., 2020

Utløper: 18 des., 2023

Virksomhetens mål:

INFORMASJON Vår overordnet strategi har seks strategiske veivalg. "Vi tar ansvar" er et av veivalgene, og innebærer vårt ansvar innen bevaring av truede dyrearter, et likere samfunn og et grønnere fotavtrykk. Vårt hovedengasjement ligger i formidling om, og bevaring av truede dyrearter. Dette gjelder de dyrene vi har i Dyreparken, men også i naturen hvor dyrene har sin opprinnelse. Vi jobber aktivt for et likestilt og inkluderende arbeidsliv. Vi vil være en destinasjon for alle, også for de som ikke har resurser til å besøke oss. Vi sørger for å jobbe, drive og utvikle så bærekraftig som mulig.

Dyreparken, gjennom Bærekraftsteamet, har som hovedformål å arbeide med sertifiseringer og miljømedlemskap, formidle bevaring av truede dyrearter, øke andel kortreist varer og tjenester og iverksette flere tiltak for å redusere miljøskadelig forbruk og generelt matsvinn. Sist, men ikke minst, har teamet som mål å øke kunnskap og engasjement for vår bærekraftsarbeid i Dyreparken. Aktsomhetsvurderinger blir et viktig og jevnlig arbeid for teamet.

UTVALGTE MÅL

- Dyreparken arbeider for at minst 50% av våre råvarer innen mat og drikke skal anskaffes fra lokale leverandører.
- Dyreparken har som mål å benytte mer miljøvennlig emballasje enn det vi gjør i dag.
- Våre leverandører skal prioritere å transportere varer med elektriske kjøretøy så langt det lar seg gjøre.
- Optimalisere sorteringen av restavfall.
- Øke andel håndklær produsert i økologisk bomull med 100%.
- Flytte deler av souvenirproduksjonen fra Asia til Norge.
- Øke andel mykdyr som produseres i resirkulerte materiale med 25%.
- Etablere en panteordning for defekt plastleke som er produsert i Norge. Gjenvunnet materiale vil benyttes til ny produksjon.

Produksjon i Norge fremfor Østen. Dette er en del av en større strategisk satsing hvor formålet er å oppnå mindre klimaavtrykk på blant annet souvenirer. De positive fordelene her er mange; produksjon på grønn energi fremfor kullkraft, kraftig reduksjon av klimautslipp ved kortere transport, økt kvalitet på leken som også øker forventet levetid.

Fjerne plasthengere. Målet er å fremskaffe hengere som kan gjenbrukes over en lang periode og på tvers av avdelinger i Dyreparken.

Utvikle rutiner for mer bærekraftig logistikk. Vårt mål er å redusere unødig bruk av emballasje, papp og plast, og utarbeide mer miljøvennlige pakkeløsninger tilpasset våre produkter. Vi har også som mål å utnytte lastekapasitet samt prioritere samkjøring/samlasting så langt det lar seg gjøre for alle våre vareleveranser.

Klimascore på våre souvenirprodukter. Vårt mål er å skaffe innsikt om klimaavtrykket til våre souvenirprodukter. Deretter er hensikten å tilpasse produktet ved eventuelle negative miljøresultater, og oppnå en miljøgevinst ved positive avtrykk. En slik oversikt vil gi oss muligheter til å optimalisere og tilpasse produksjoner og produkter enda mer miljøvennlig.

Bekledning som kan vokse med barna. Vi har som mål å utvikle en serie innen klær og /eller kostymer av god kvalitet som kan vokse med barna. Målet er å designe bekledning som øker levetiden hos bruker mer enn nåværende utvalg. Serien vil fremstå med gode og bærekraftige løsninger som er tilpasset på en fleksibel bruksmåte, spesielt med fokus på søm og snøringer som vil gjøre plaggene romsligere og lengre. Vi har som mål at serien skal ha lengre brukstid hos hver enkelt kjøper, og at kvaliteten skal gjenspeile den bruksperioden.

Redusere forbruk av naturressurser. Vi benytter økologisk bomull i souvenirproduksjoner der det er mulig. Dette bidrar til mindre bruk av vann, og gir ingen utslipp av kjemikalier gjennom produksjonsløpet. Økologisk bomull er sporbar gjennom trygge sertifiseringsordninger (Fairtrade og GOTS). Klimaavtrykket til Fairtrade-bomull er fem ganger lavere enn konvensjonell bomull.

Redusere transportutslipp. Gjelder all type transport til og fra Dyreparken. Å samkjøre all last som er mulig å få til samt å utnytte lastekapasiteten til maksimalt. Vi har etablert ny pakke- og fraktrutine overfor våre produsenter og samarbeidspartnere. Vi utnytter lastekapasiteten maksimalt ved å redusere antall innvendige kartonger i hovedkartong, reduserer forbruk av plastemballasje samt prioriterer samkjøring/-lasting så langt det lar seg gjøre for alle våre vareleveranser.

Redusere vårt energibruk. Vårt mål er å redusere forbruk av energi med 6 % i 2023 ved blant annet å øke antall fornybar energikilder:

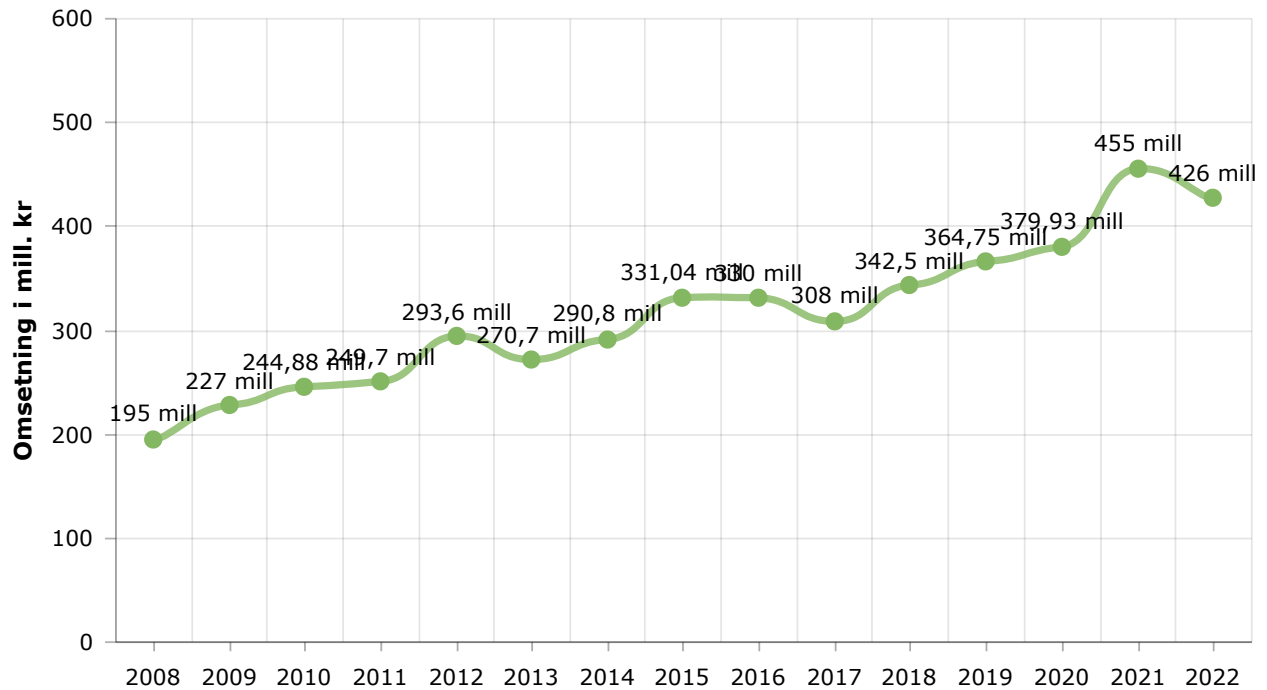
- installere ca. 400m² solfangere på tak i Badelandet for oppvarming av innendørsbasseng. Beregnet sesongproduksjon på ca. 186 000kWh.
- installere solceller på inntil fem bygg med en beregnet årsproduksjon på ca. 217 000kWh.
- installere ny luft/vann varmepumpe til oppvarming av nytt bygg, såkalt Terrariet.
- oppgradering av sentral driftskontroll (SD-anlegg) i overnattingskonseptet Sjørøverlandsbyen Abra Havn.
- fortsette utbygging av vårt EOS-system for kartlegging og oppfølging av energiforbruk.
- installere SD-anlegg i flere bygg med betydelig energiforbruk for å bedre oppfølging og styring av bl.a. temperaturer samt driftsmønstre.
- innkjøp av nye biler skal være batteridrevet.

Redusere matsvinn på alle spisesteder inkl. hotellene. Det er ansatt dedikert ressurs som skal jevnlig føre matsvinn og samtidig arbeide med forbedringstiltak for å redusere matavfall. Dette tiltaket vil omfatte spesielt Dyreparken og to av våre overnattingskonsepter, Dyreparken Hotell og Sjørøverlandsbyen Abra Havn. Hotellene vil anskaffe egnet måleutstyr for å kunne registrere avfall daglig.

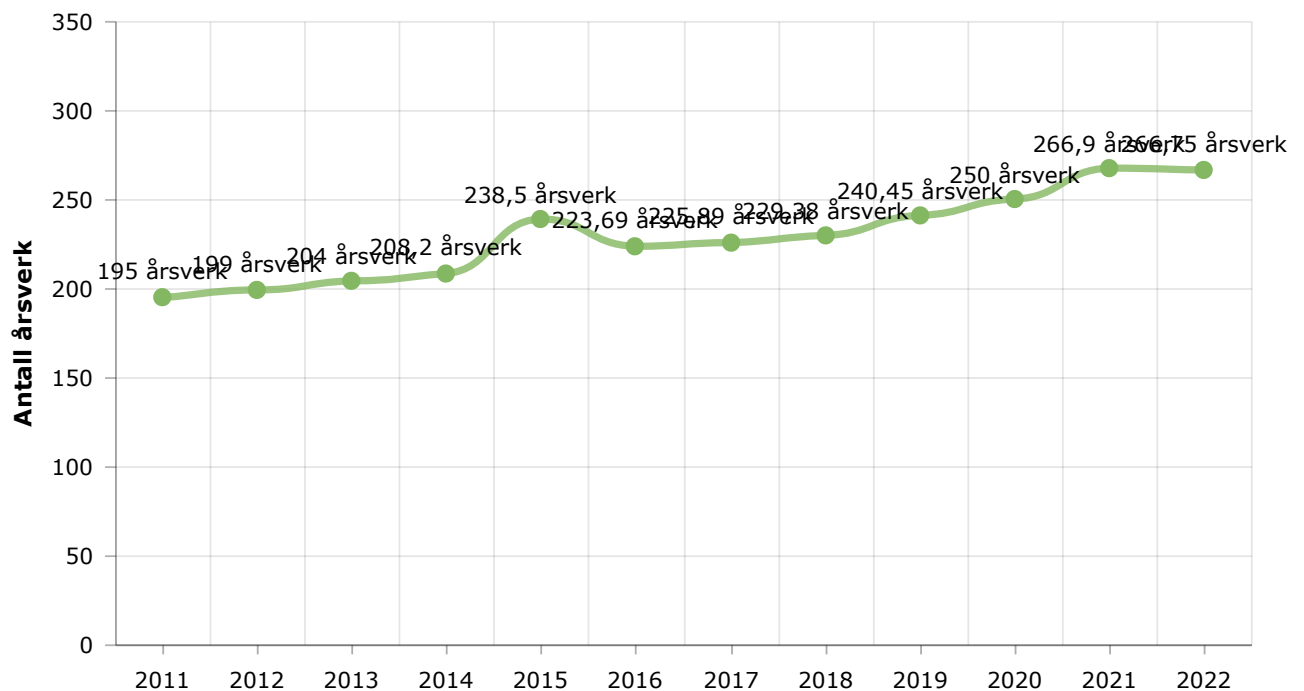
★ Omsetning og årsverk

Årlig omsetning

↓ -6% fra 2021

Antall årsverk for rapporteringsåret

Kommentarer

Omsetningen for Dyreparken var 426 millioner kroner inkludert Badelandet. Omsetningen samlet for hele konsernet var 563 millioner kroner.

Antall årsverk inkluderer faste ansatte samt prosjekt- og sesongansatte.

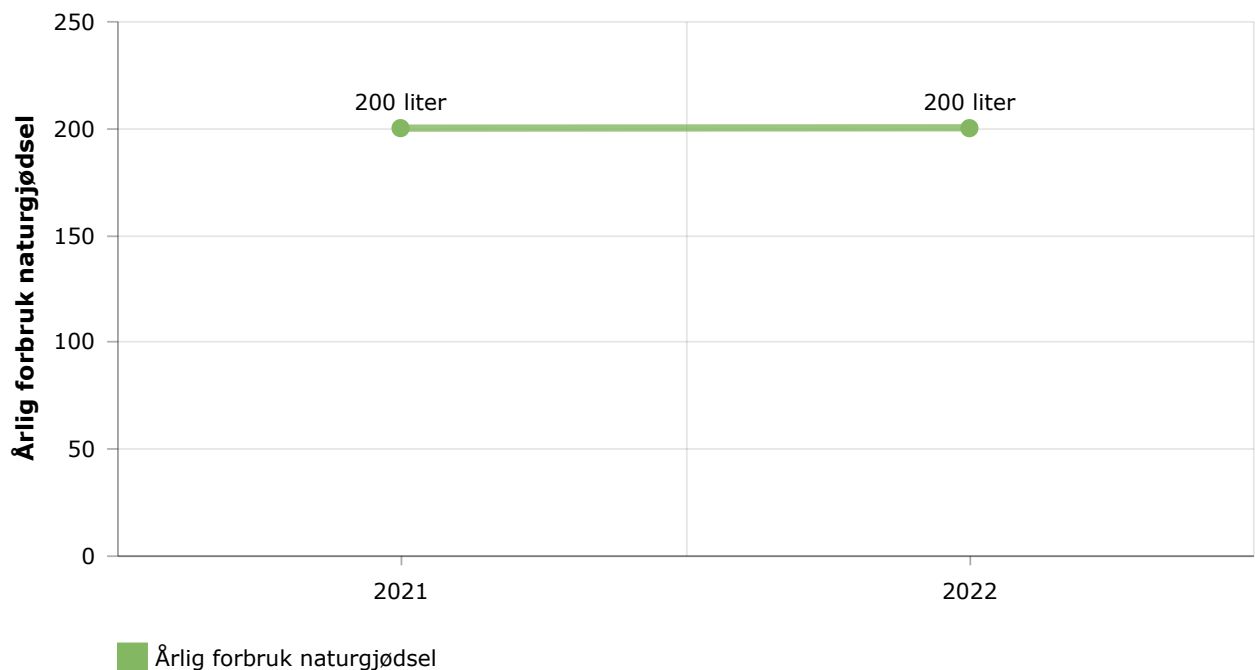
★ Innkjøp

Årlig forbruk kjemiske plantevernmidler

↓ -25% fra 2021

Årlig forbruk naturgjødning

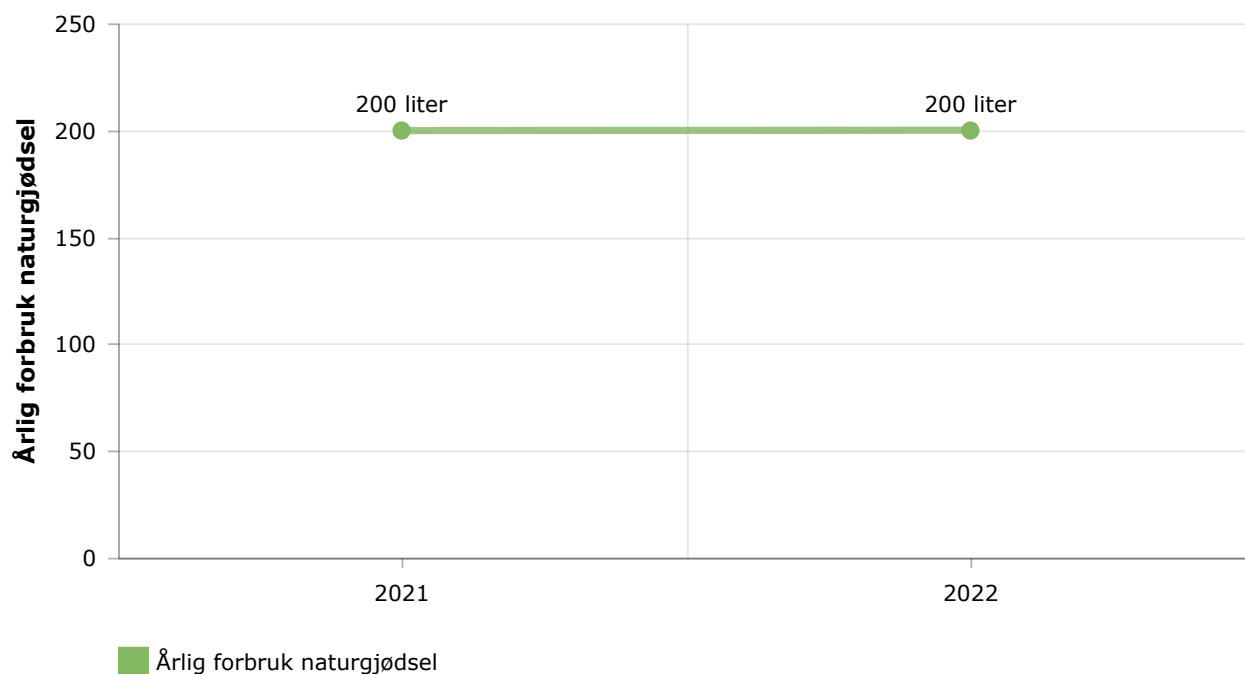

Årlig forbruk mineralgjødning

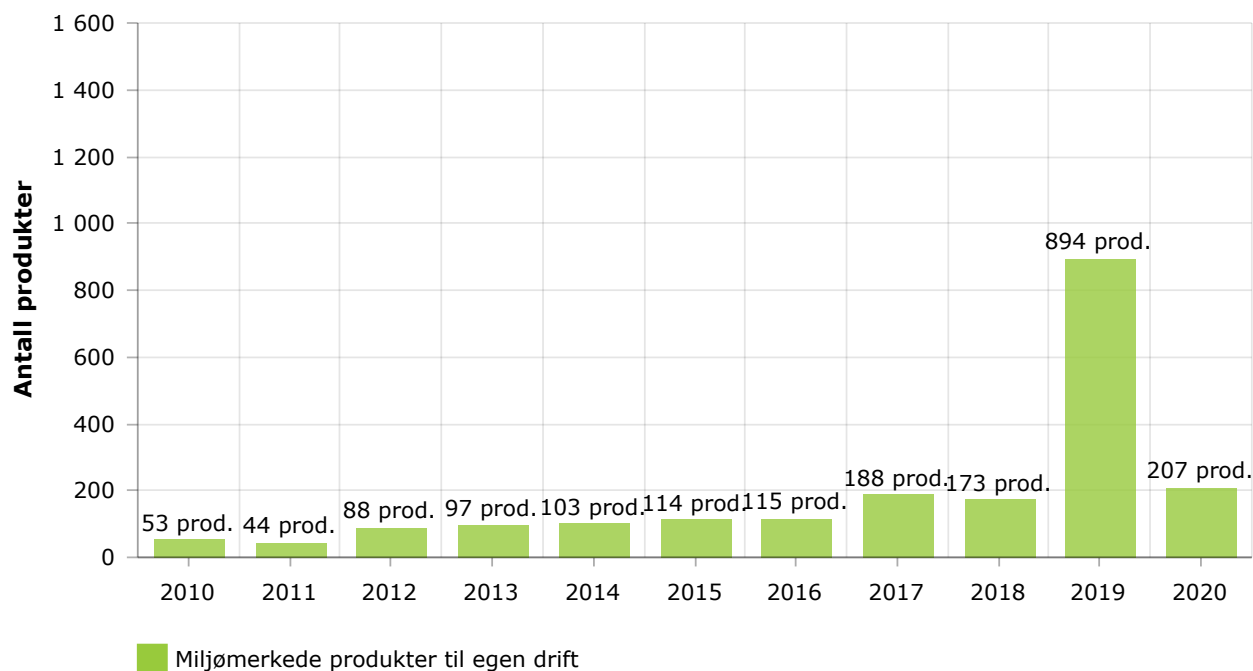
↑ 129% fra 2021

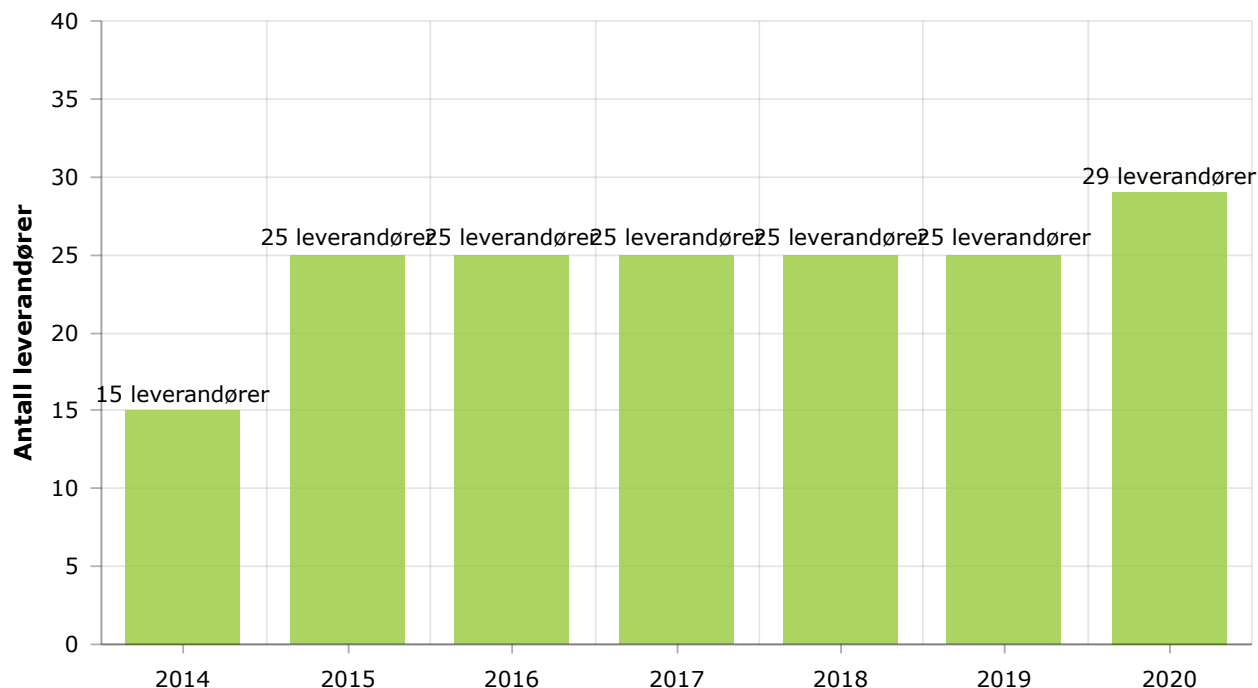
Årlig forbruk naturgjødning

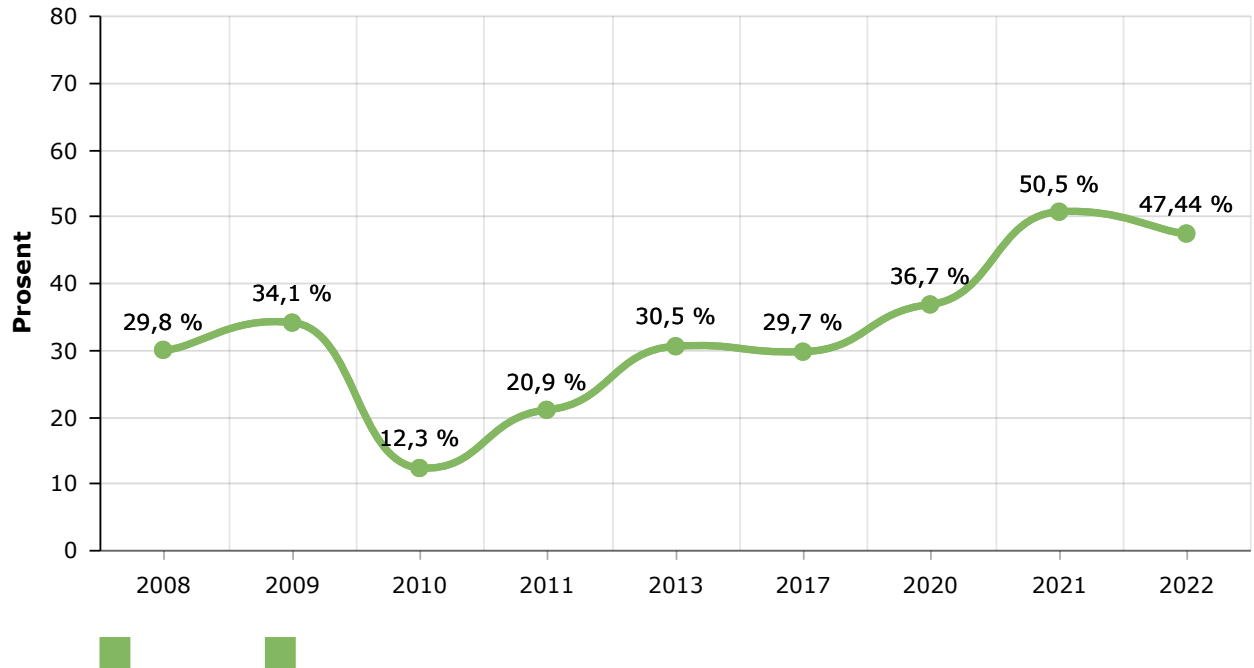
Antall miljømerkede produkter

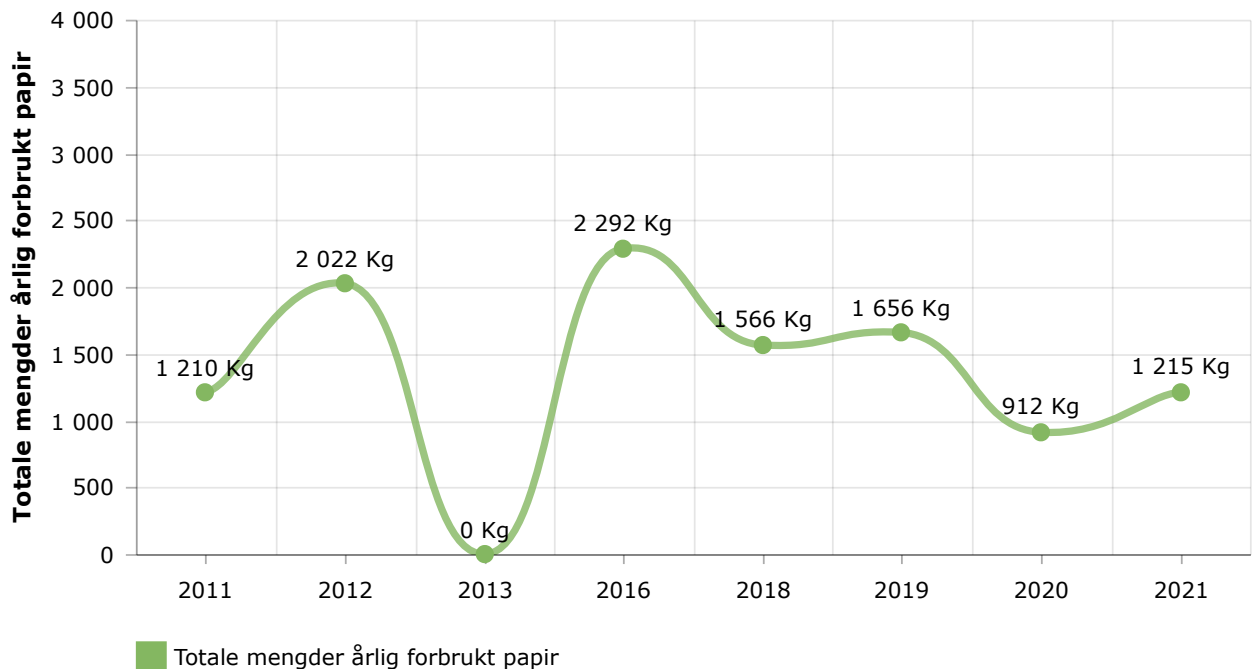
Antall leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem som Miljøfyrtårn, ISO 14001, EMAS eller tilsvarende.

Andelen av innkjøpte miljømerkede/miljøsertifiserte varer og tjenester

Totalt mengder årlig forbrukt papir

🗨 Kommentarer

Innkjøpsmodellen til Dyreparken er kompleks. Med det menes det at det er stor variasjon i forhold til varesortiment, type leverandør og produksjonsland tilpasset de ulike avdelingene og behovene i destinasjonen. Som Norges største turistdestinasjon har vi behov for mange ulike varer og tjenester gjennom året, og vi benytter både norske og utenlandske leverandører. Vi produserer og importerer varer fra Europa, men også Asia i land som Kina, India og Sri Lanka. Vårt mål er å utvikle og produsere flere av våre produkter i Europa, fortrinnsvis i Norge. Vi prioriterer bærekraftige produkter, tjenester og leverandører så langt det lar seg gjøre, og vi stiller krav til signering av vår CoC (Code of Conduct) overfor avtalefestet samarbeidspartnere som et minimumskrav.

Vi har flere gode og langvarige relasjoner med mange av våre samarbeidspartnere, noe som gir oss trygghet til god kvalitet og respekt for våre etiske retningslinjer og kjerneverdier. Dyreparken gjør innkjøp både direkte fra produsent, via agent og andre mellomledd og grossister. Der hvor det er mulig, prioriterer vi å arbeide direkte med produsenter. I slike samarbeid får vi verdifull innsikt i deres overordnede drift, etiske holdninger, relasjoner overfor deres ansatte og interne policyer m.m. Denne type samarbeid gir oss også mulighet til å kommunisere våre verdier og etiske prinsipper direkte og sammen med kjernen.

Det er likevel ikke alltid like oversiktlig, og vi arbeider målbevisst for å produsere og levere i henhold til våre strategiske verdier. Det er allerede satt i verk tiltak som skal gi oss bedre oversikt og innsikt når det gjelder leverandørene våre. Disse tiltakene har vi hatt fokus på over en lengre periode, og spesielt i senere tid.

Dyreparken etablerte høsten 2022 et tverrfaglig team med fokus på bærekraftig utvikling, såkalt Bærekraftsteamet. Teamet har som hovedformål å arbeide med sertifiseringer og miljømedlemskap, formidle bevaring av truede dyrearter, å arbeide jevnlig med aktsomhetsvurderinger, øke andel kortreist varer og tjenester, * redusere antall leverandører og iverksette tiltak for å redusere miljøskadelig forbruk og generelt matsvinn. Sist, men ikke minst, har teamet som mål å øke kunnskap og engasjement for vår bærekraftsarbeid i Dyreparken.

*Dyreparken har mange ulike type leverandører. Bærekraftsteamet har som mål å redusere antall leverandører for å oppnå bedre kontroll og effektivisere våre innkjøpsprosesser.

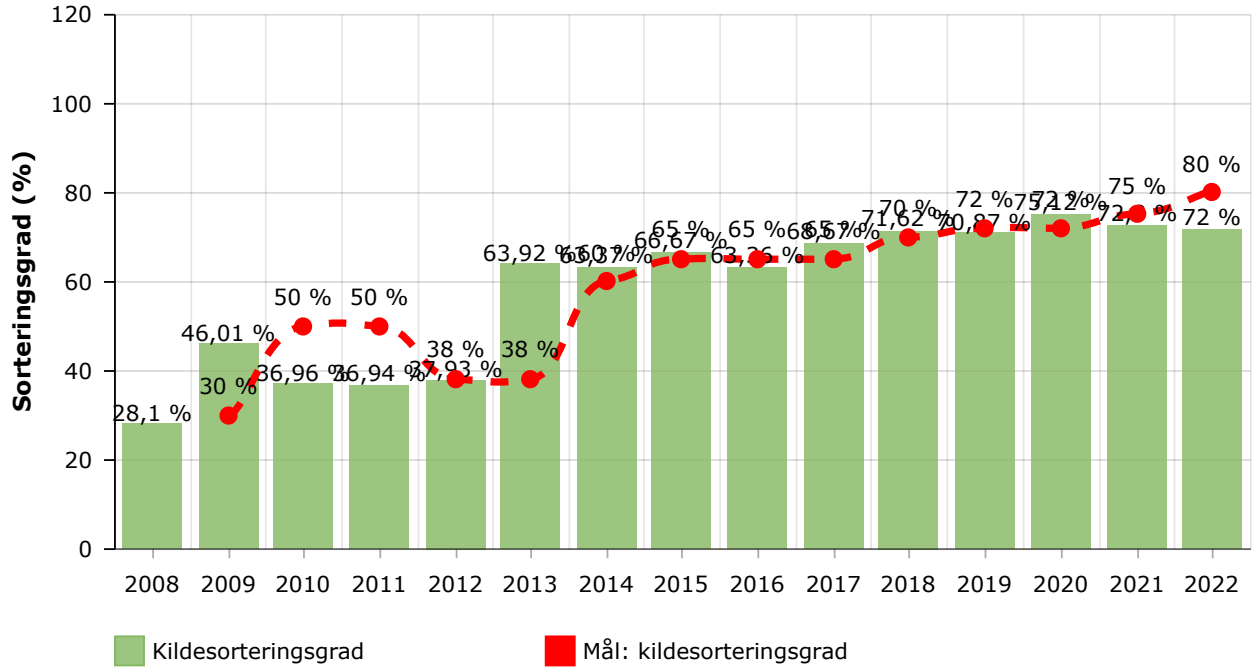
Kommentarer til ovennevnte resultater:

Årlig forbruk av mineralgjødning er doblet fra forrige årsrapport, og årsaken er at vi utvidet savannen i Afrika-området nesten 100%.

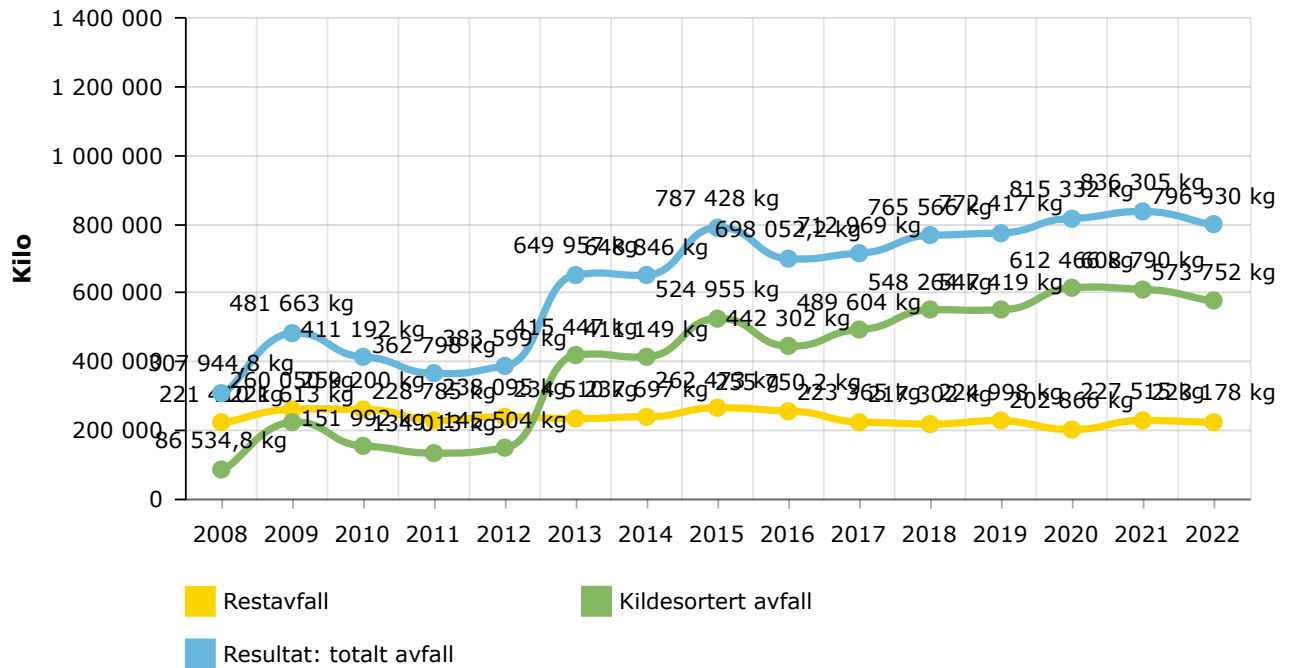
Dyreparken har som mål å fremskaffe oppdatert leverandørliste med de ulike sertifiseringsordningene våre samarbeidspartnere har.

Avfall og ombruk

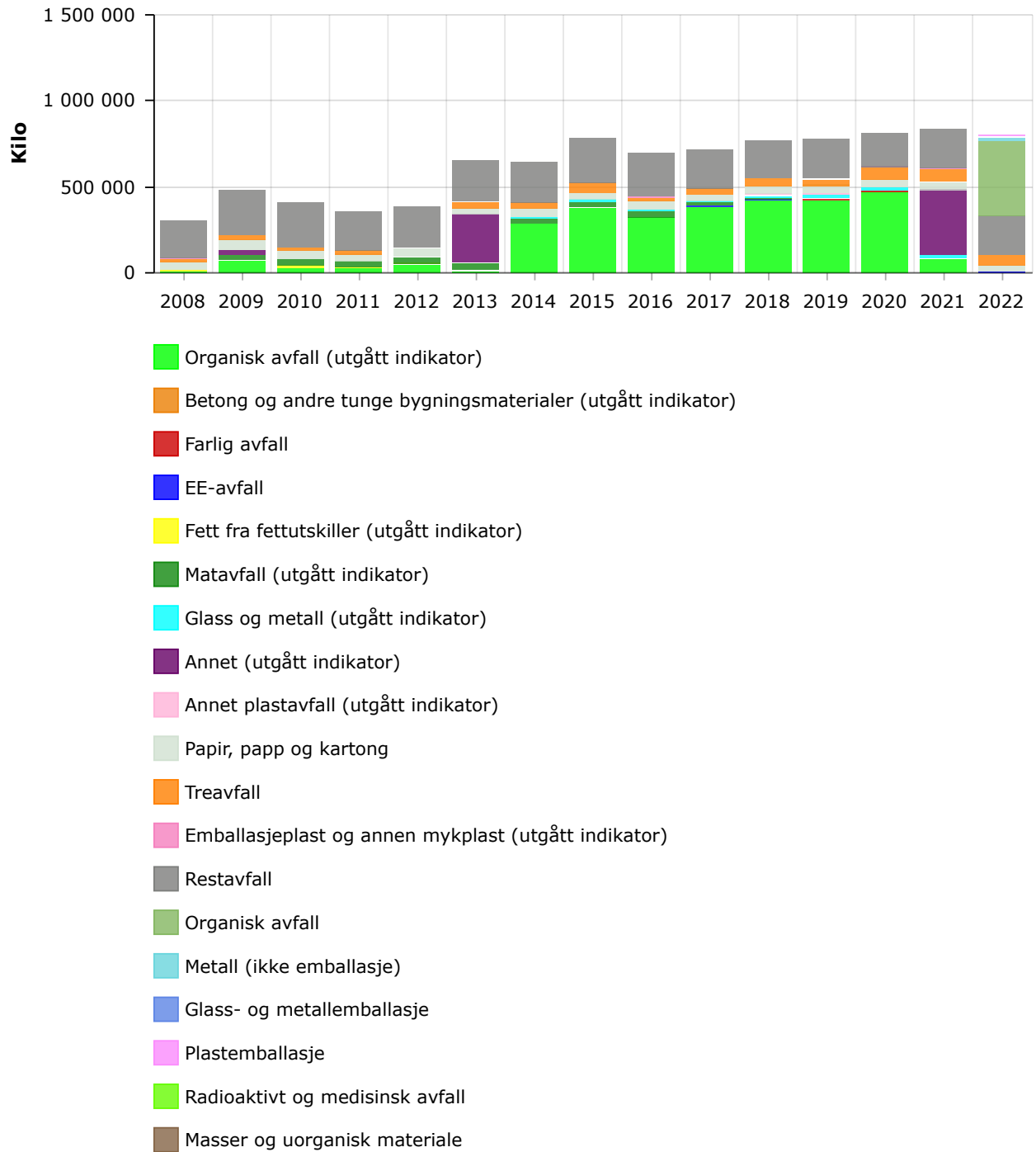
Sorteringsgrad

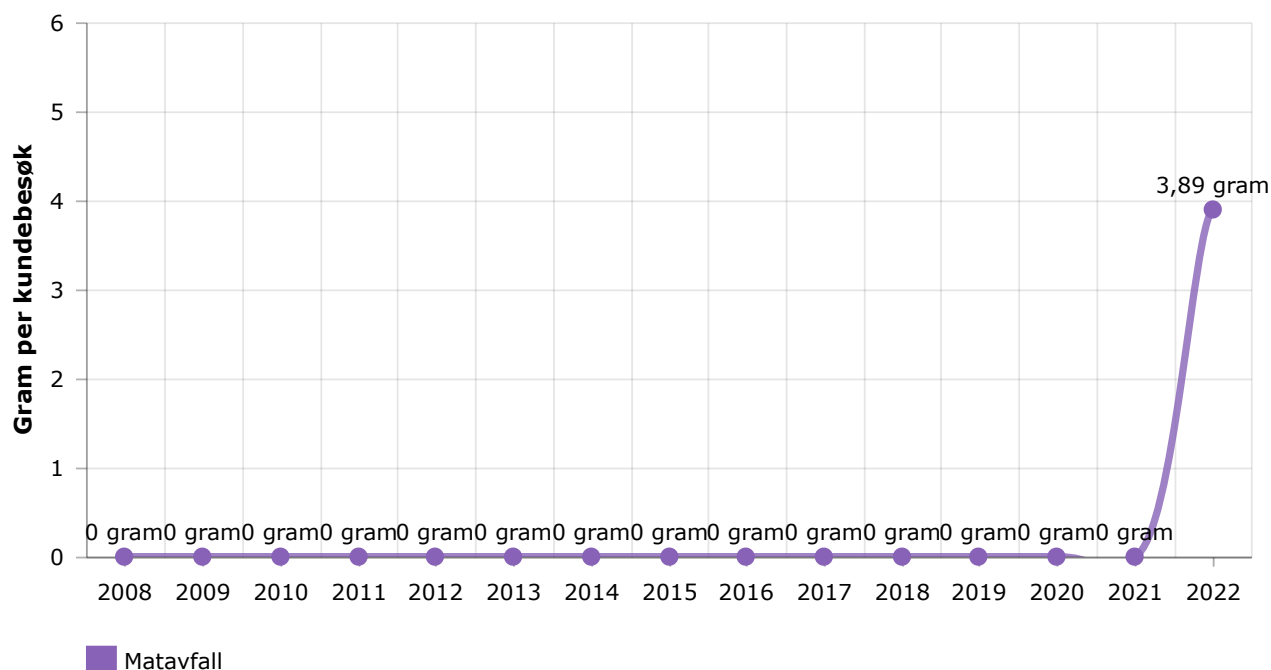
Totalt avfall

Avfallsmengder per avfallskategori

Matsvinn per kundebesøk

Kommentarer

Matsvinn er en utfordring i Dyreparken, og primært på to av våre buffet-restauranter. Buffet et svært populært tilbud med sunne og varierte retter å velge mellom. Dessverre blir en for stor andel av maten på tallerken til gjest avfall. Flere tiltak er allerede satt i verk, blant annet mindre tallerken til servering. Dette tiltaket har gitt delvis positive resultater, men er ikke et tilfredsstillende resultat.

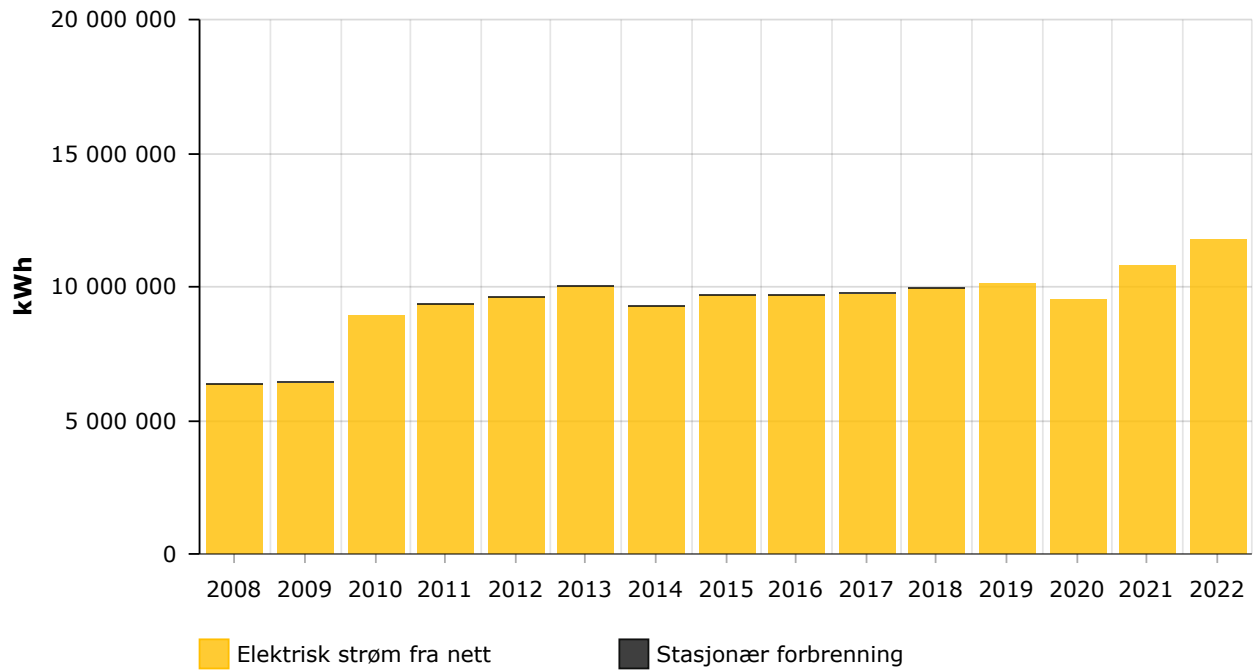
Digital temperaturovervåking for ulike typer kjøle- og fryserom varsler uønsket temperaturendringer. Tiltaket gjør at vi reduserer noe matsvinn.

Bærekraftsteamet vil se på flere muligheter og tiltak for å redusere matavfall, og allerede for sesong 2023 er det ansatt ressurser til å følge opp spisesteder spesielt.

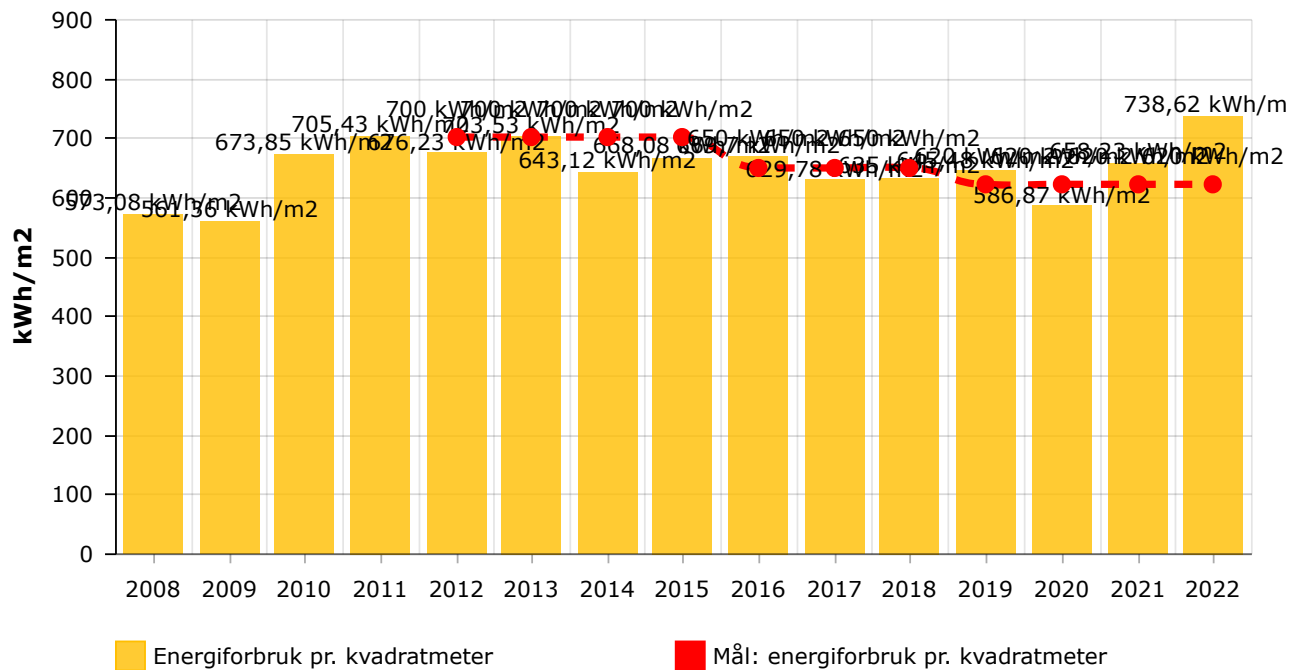
Generelt har Dyreparken en sorteringsgrad på 76% i 2022. Vi ser at sorteringsgraden er høy i lavsesong, og at den er en del lavere i høysesong. Dette er også et tiltak Bærekraftsteamet har som mål å forbedre i 2023.

⚡ Energi

Energiforbruk

Energiforbruk pr. kvadratmeter

🗨 Kommentarer

Dyreparken har et høyt energiforbruk, og det skyldes ulike faktorer. For å opprettholde god dyrevelferd må blant annet temperaturer tilpasses de ulike dyreartenes behov. Eksempelvis er det flere eksotiske arter i Dyreparken som krever høyere temperaturer i sine områder enn andre dyr.

Den andre parken vår, Badelandet, som antas å stå for ca. 25% av det totale forbruket i 2022, og er naturlig nok en stor årsak til vårt høye forbruk. Grunnet ekstreme høye strømkostnader valgte vi å stenge Badelandet noe tidligere enn opprinnelig planlagt.

Vårt energiforbruk tilpasses også de ulike sesongene. Vår høysesong er primært sommerferien, men også påske, høstferie og ukene før julehøytiden. I disse periodene har vi høyt besøkstall som krever mer forbruk av energi enn ellers i året.

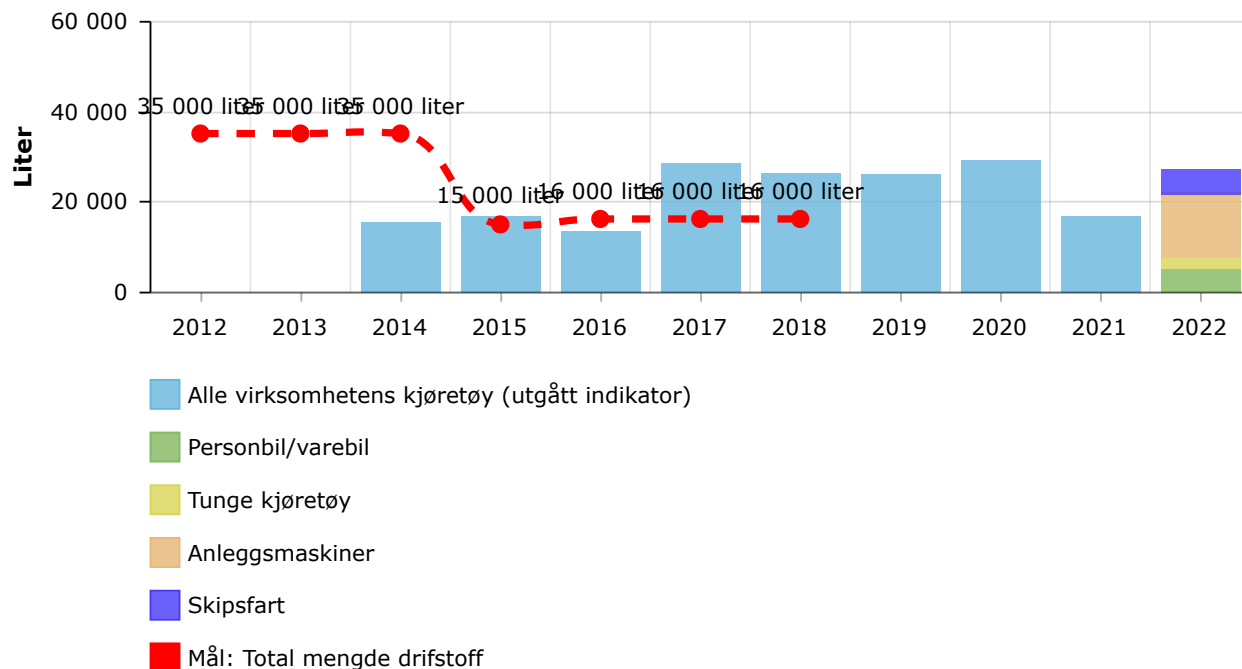
Likevel har Dyreparken klart å redusere energiforbruket fra året før. Det ble iverksatt ulike tiltak som førte til en reduksjon på 12,8% energiforbruk sammenlignet med 2021. Noen av tiltakene som ble gjort var å redusere temperaturer i bygg, investering i sonestyrt ventilasjonsanlegg, installert energimålere i rundt 20 av de større energiforbrukere våre i vårt nye energioppfølgingssystem (EOS) og installering av varmepumper i energikrevende bygg. Enkelte bygg ble også stengt i lavsesong for å redusere strømforbruket.

Det ble i 2022 besluttet at alle nye anlegg samt oppgraderinger av bygg og anlegg inneværende år og i fremtiden skal utstyres med EOS og SD systemer for å redusere energiforbruket.

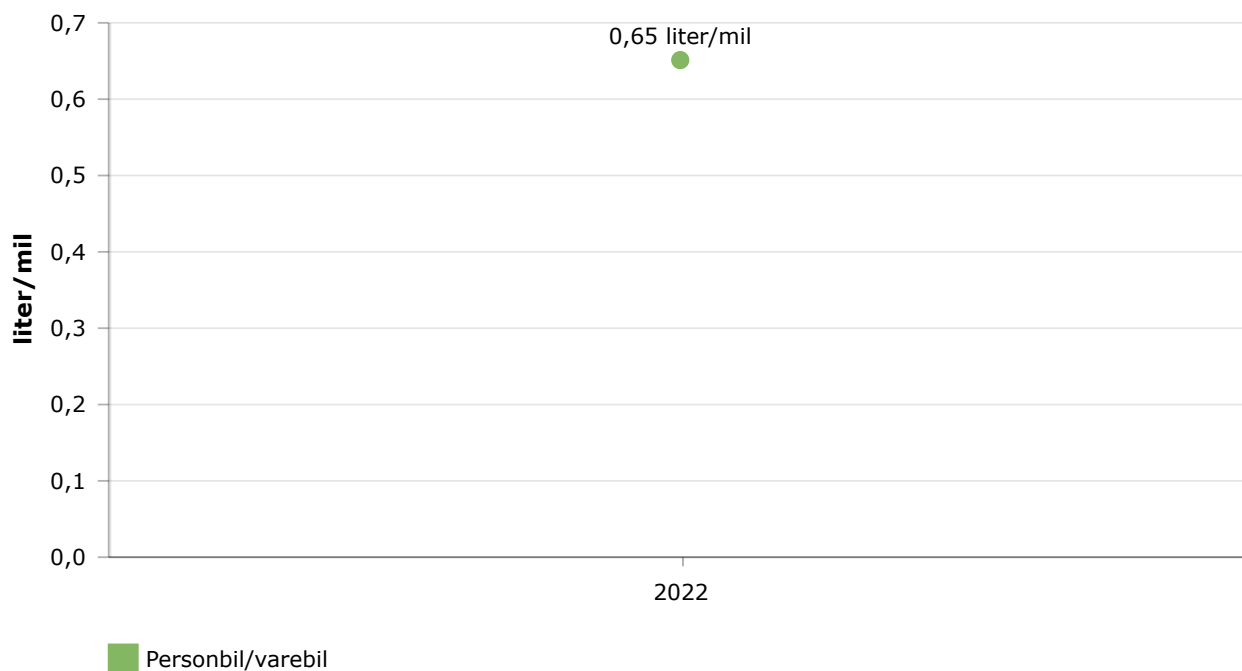
I Dyreparkens utviklingsprosjekter skal det settes krav til at fremtidige bygg skal ha fornybare energikilder, helt eller delvis.

Transport

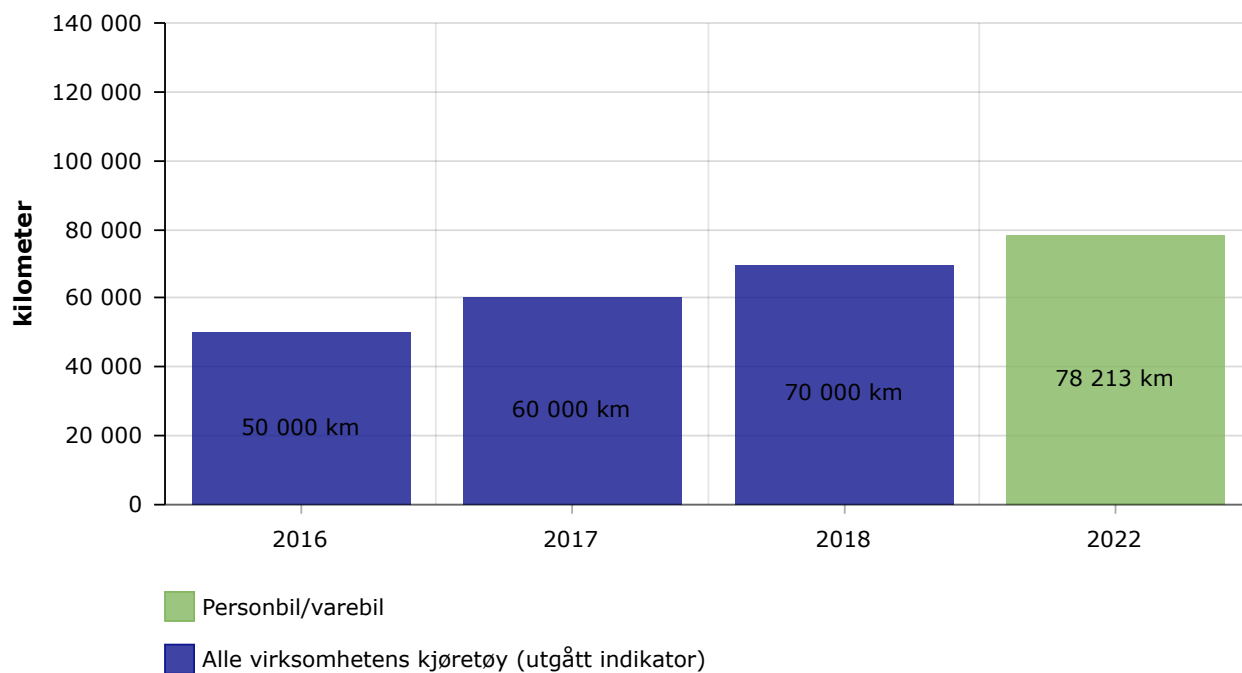
Drivstofforbruk, totalt

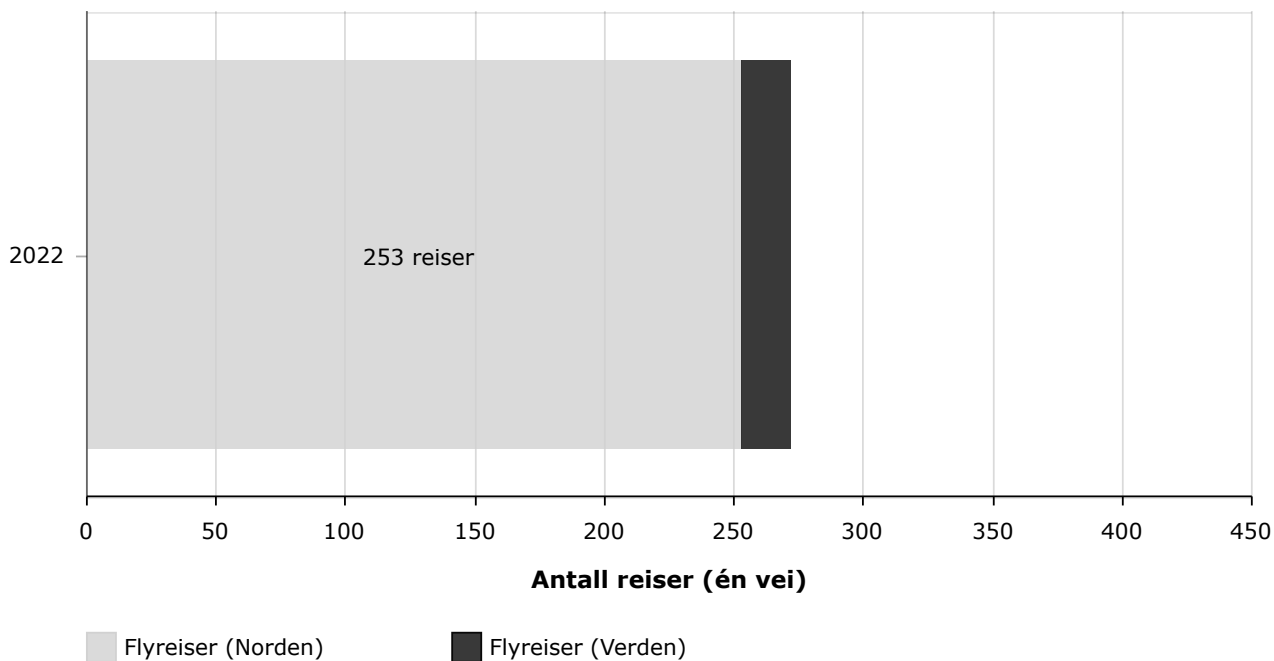
Drivstofforbruk per mil

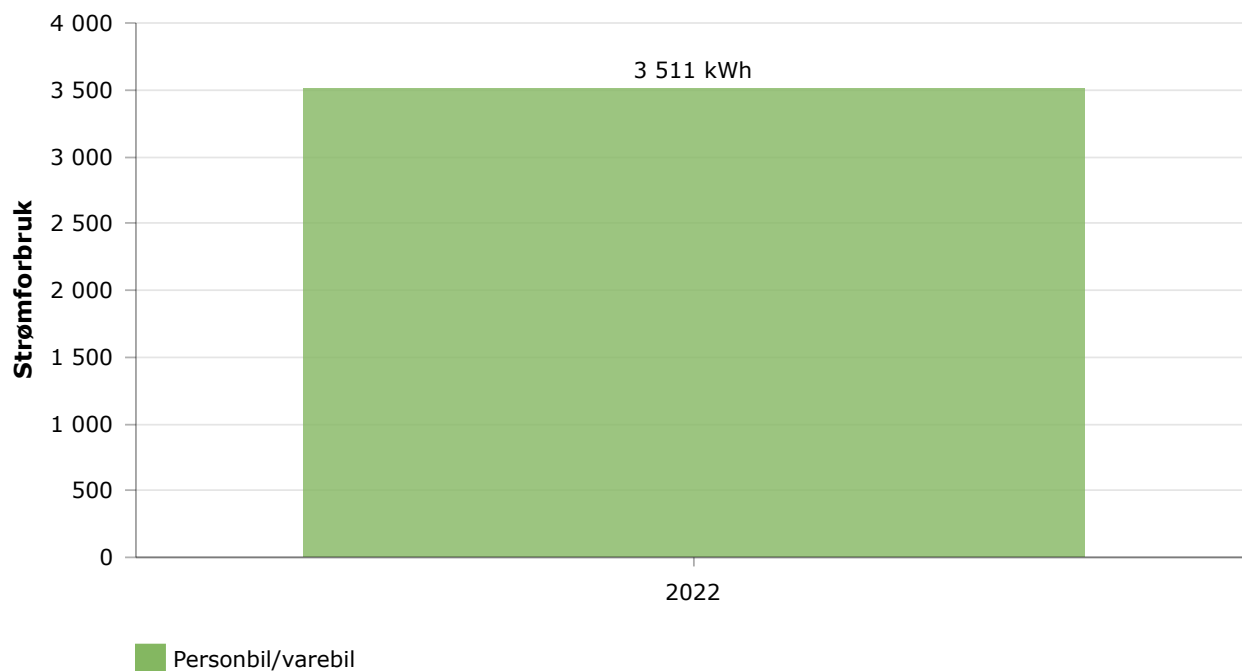
Antall kjørte kilometer

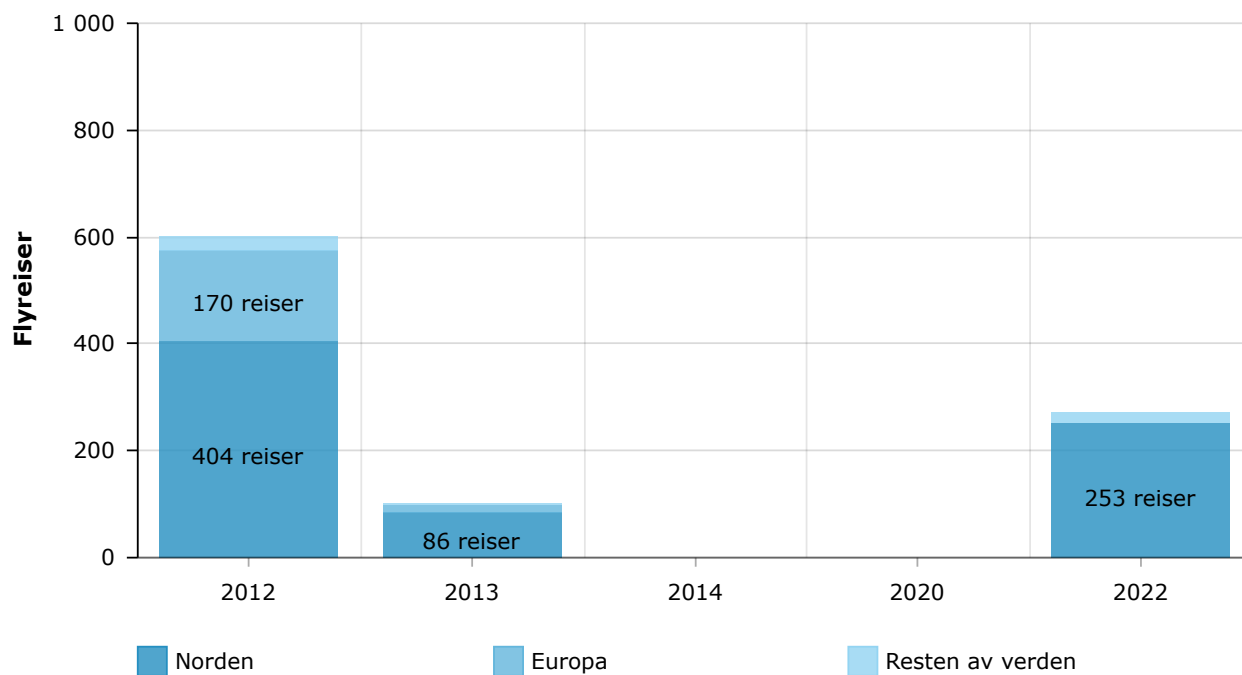
Tjenestereiser

Strømforbruk

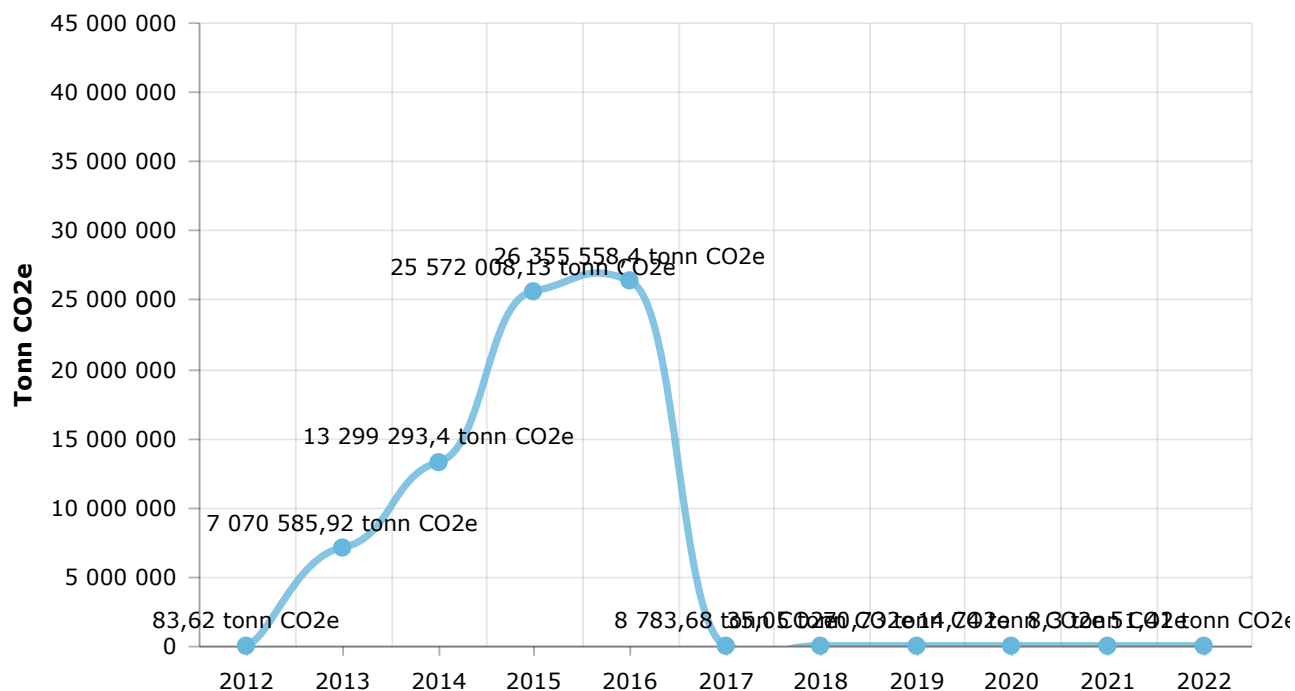

Flyreiser

Klimagassutslipp fra flyreiser

↑ 519% fra 2021

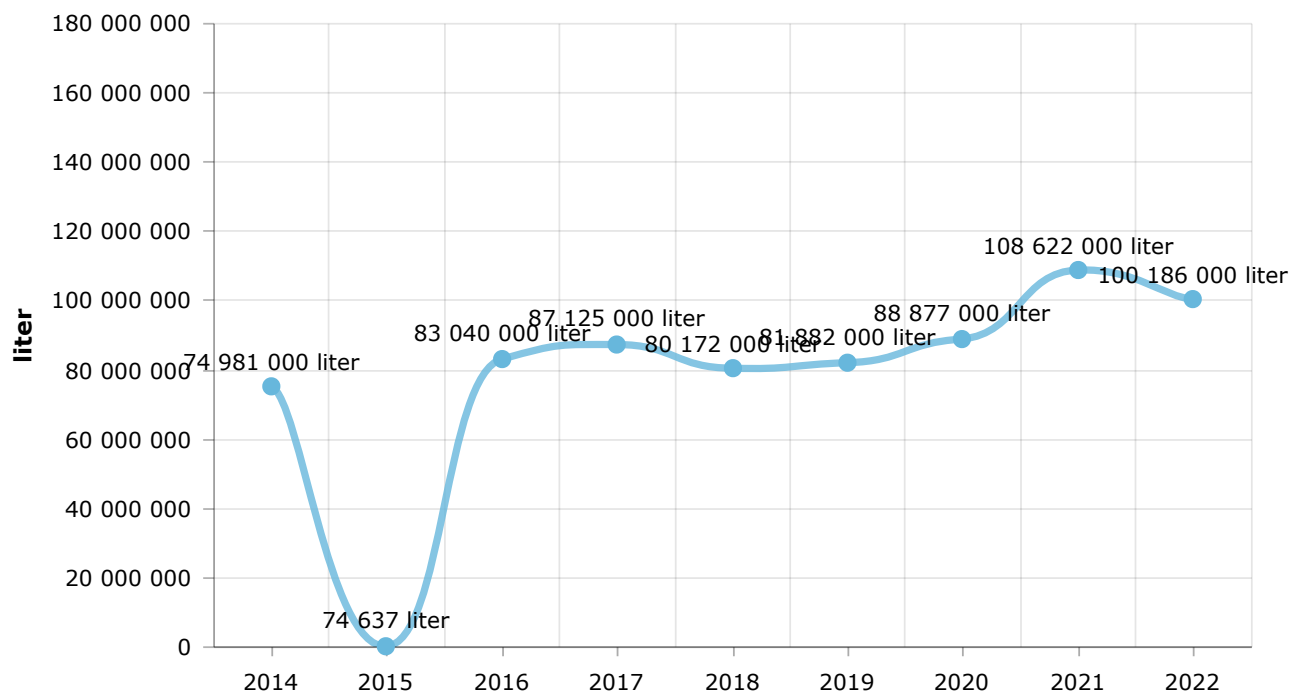
Kommentarer

Tallene for drivstofforbruk er hentet inn fra blant annet Agder Olje og YX.
Tallene for tjenestereiser er hentet inn fra Escape Travel.

★ Vannforbruk

Vannforbruk

↓ -7% fra 2021

🗨️ Kommentar

Dyreparken har høyt vannforbruk, og dette skyldes av ulike årsaker. For å opprettholde god dyrevelferd må blant annet tilgang til vann tilpasses de ulike dyreartenes behov.

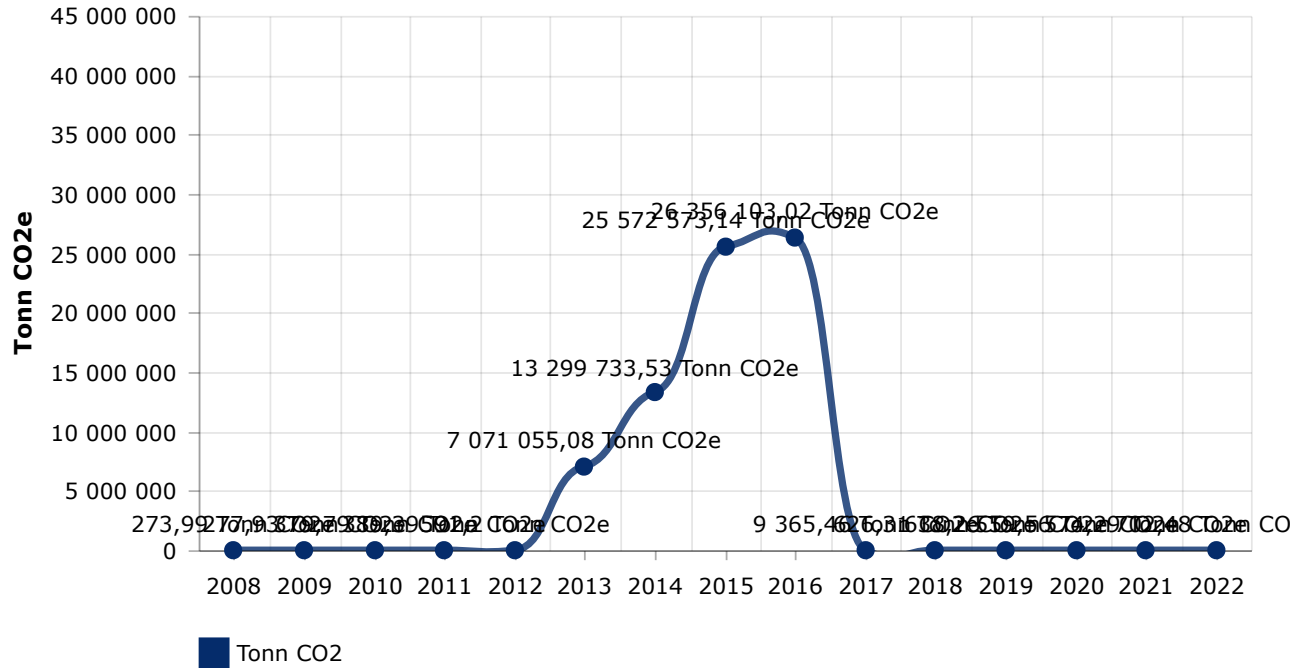
Den andre parken vår, Badelandet, står alene for 36 088 m³ av Dyreparkens totale forbruk av vann i 2022, og er naturlig nok en stor årsak til vårt høye forbruk.

Vårt vannforbruk tilpasses også de ulike sesongene. Vår høysesong er primært sommerferien, men også påske, høstferie og ukene før julehøytiden. I disse periodene har vi høyt besøkstall som krever mer forbruk av vann enn ellers i året.

⚡ Klimaregnskap

Klimagassutslipp totalt

↑ 22% fra 2021

Gjennomførte tiltak

Innkjøp

INFORMASJON

Dyreparken gjør innkjøp både direkte fra produsent, via agent og andre mellomledd og grossister. Der hvor det er mulig, prioriterer vi å arbeide direkte med produsenter. I slike samarbeid får vi verdifull innsikt i deres overordnede drift, etiske holdninger, relasjoner overfor deres ansatte og interne policyer m.m. Denne type samarbeid gir oss også mulighet til å kommunisere våre verdier og etiske prinsipper direkte og sammen med kjernen.

Det er likevel ikke alltid like oversiktlig, og vi arbeider målbevisst for å produsere og levere i henhold til våre strategiske verdier. Vi arbeider med å sette i verk tiltak som skal gi oss bedre oversikt og innsikt når det gjelder leverandørene våre. Disse tiltakene har vi hatt fokus på over en lengre periode, og spesielt i senere tid.

Vi arbeider med å redusere antall leverandører slik at vi kan samordne flere produkter hos samme leverandør der dette er mulig. Dette er et større fokusområde for inneværende år. I rapporteringsåret har Dyreparken hatt transaksjoner med 850 ulike leverandører. Vi har ekstra fokus på de 150 største leverandørene eller de leverandørene vi mener har størst risiko med hensyn til sosial- og miljøaspekter.

Som Norges største turistdestinasjon har vi behov for mange ulike varer og tjenester gjennom året, og vi benytter både norske og utenlandske leverandører. Vi prioriterer bærekraftige produkter, tjenester og leverandører så langt det lar seg gjøre, og vi stiller krav til signering av vår CoC (Code of Conduct) overfor avtalefestet samarbeidspartnere. Største delen av våre suvenirer produseres i Asia.

UTVALGTE TILTAK UTFØRT I 2022

Bærekraftsteamet og aktsomhetsvurderinger

Dyreparken etablerte høsten 2022 et tverrfaglig team, såkalt Bærekraftsteamet. Teamet har som hovedformål å arbeide med sertifiseringer og miljømedlemskap, formidle bevaring av truede dyrearter, øke andel kortreist varer og tjenester og tiltak for å redusere miljøskadelig forbruk og generelt matsvinn. Sist, men ikke minst, har teamet som mål å øke kunnskap og engasjement for vår bærekraftsarbeid i Dyreparken. Innkjøpsavdelingen er i stor grad del av dette strategiske arbeidet.

Teamets arbeidsoppgaver er å organisere og strukturere Dyreparkens bærekraftsarbeid, i dette tilfellet forankring, utarbeidelse av styrende dokumenter og utføring av jevnlig aktsomhetsvurderinger. Teamet består av fagpersoner fra ulike avdelinger som blant annet arbeider tett med både innkjøp og leverandører, og faller derfor naturlig at deres oppgaver er knyttet til aktsomhetsvurderingsarbeidet. Avdelingene som representerer Bærekraftsteamet er marked, innkjøp, dyr, bygg og anlegg, mat, overnatting og HR.

I 2022 ble flere overordnet styringsdokumenter formalisert og satt i verk. Eksempler på dette er en ny Code of conduct, interne retningslinjer for bærekraftig utvikling og drift og strategi med mål- og handlingsplan for Bærekraftsteamet.

Etisk Handel Norge

I 2022 arbeidet vi for å bli fullverdig medlem av Etisk Handel Norge (EHN), basisnivå. Før dette har Dyreparken vært aktivt medlem av EHN, men gjennom kommersiell avdeling og ikke som helhetlig destinasjon. Formålet med medlemskapet er å fremme menneske- og arbeidstakerrettigheter, utvikling og miljø sammen med våre leverandører og samarbeidspartnere. Medlemskapet krever en årlig redegjørelse, og denne kan leses på våre nettsider.

Avfall og ombruk

INFORMASJON

Dyreparken har stort fokus på sortering av avfall. Sorteringsgraden har økt fra 37% i 2012 og frem til en sorteringsgrad på over 70% for 2022. Dyreparken har som mål å forbedre sorteringsmulighetene ytterligere ved å se på nye tiltak for kommende periode. Hovedmålet er å redusere avfall, primært matavfall.

Dyreparken er medlem av Grønt Punkt Norge. Medlemskapet sikrer at emballasjen som blir samlet inn gjenvinnes til nye produkter.

UTVALGTE TILTAK I 2022

Panteflasker

Dyreparken sorterer alle panteflasker i destinasjonen, og all panteinntekt går uavkortet til prosjektet Mara Naboisho.

EE-avfall

I 2022 inngikk Dyreparken avtale med Revac AS som er blant de største bedriftene innen behandling av EE-avfall (elektriske og elektroniske apparater/produkter) i Europa.

I 2022 leverte Parken 347 enheter til Revac hvor 90 enheter ble gjenbrukt og 257 enheter ble utvunnet til deler eller som råvaremateriell. Alle produktene gjennomgår i første omgang en sikkerhetskontroll og blir kvalitetsvurdert ved innlevering. Deretter er formålet gjensalg av produktene i sin helhet, gjenbruk av komponenter eller destruering av produktene med formål om å produsere nye råvarematerieller.

Verktøy og redskaper

Avdelinger med tilgang til og behov for verktøy og redskaper etterstreber høy grad av vedlikehold og jevnlig reparasjoner. Formålet er å opprettholde kvaliteten og lang levetid. Utstyr som må destrueres, sorteres i egen miljøstasjon i Dyreparken. Norsk Gjenvinning sørger deretter for utvinning av råmaterialer.

Bygg

Flere av Dyreparkens bygg som Filmstudio, tidligere Skomakergata, Bevaringshuset Dyrenes Verden og flere restauranter og utsalgssteder har blitt bygget om og tilpasset nye konsepter over tid mot å bygge helt nytt.

Tematisering

Gjenbruk av byggematerialer og tematisering av ulike gjenstander blir benyttet i flere deler av Dyreparken. I 2022 ble det bygget et nytt spisested i Kaptein Sabeltanns Verden, Provianten, hvor gulvet og store deler av bekledning er bestående av 100% gjenbruksmaterialer fra 1890-tallet. Det blir også benyttet brukte dører og vinduer i tematiserte bygg i Dyreparken.

Flere av blomsterkassene i Dyreparken er gjenbruk av vindunker, oljefat og kar hentet lokalt i området. Kassene dekorerer med 100% gjenbrukbare materialer. Potter til vekst av blomster og planter gjenbrukes hvert år, og kjøpes svært sjeldent.

Alle planter og blomster ivaretas på best mulig måte for å ivareta kvaliteten og øke levetiden. I noen tilfeller henter vi inn frø fra egenproduserte arter for å sikre beholdning til kommende år. Dette gjelder spesielt ugresskar og tagetes.

Sesongbaserte arrangementer dekorerer gjerne av gjenbruksmaterialer som trær, kvister, beplantning, busker, duker, tønner og øvrige brukte materialer.

Dyreparken benytter i stor grad brukte rekvisitter til Parkens univers, spesielt i Kardemomme by, KuToppen og Kaptein Sabeltanns Verden.

Øvrige gjenbrukstiltak

Som aktivisering for flere av dyrene i Dyreparken benyttes gjerne brukte tekstiler, kartonger og andre gjenstander.

Dyreparkens lager ivaretar emballasje som kartonger og noe plast for gjenbruk i andre avdelinger, eksempelvis i butikkene og dyreavdelingen.

Ved to tilfeller har Dyreparken auksjonert bort brukbare gjenstander til ansatte og publikum hvor inntekten har gått til veldedige formål.

Dyreparken benytter generelt gjenbruk av møbler og tilbehør så langt det lar seg gjøre. Ved behov repareres gjenstander, og destrueres som siste utvei. Alle gjenstander som anses som avfall sorteres i Dyreparkens miljøstasjon.

Energi

Dyreparken har et høyt energiforbruk, og det skyldes ulike faktorer. For å opprettholde god dyrevelferd må blant annet temperaturer tilpasses de ulike dyreartenes behov. Eksempelvis er det flere eksotiske arter i Dyreparken som krever høyere temperaturer i sine områder enn andre dyr.

Den andre parken vår, Badelandet, som antas å stå for ca. 25% av det totale forbruket i 2022, og er naturlig nok en

stor årsak til vårt høye forbruk. Grunnet ekstreme høye strømkostnader valgte vi å stenge Badelandet noe tidligere enn opprinnelig planlagt.

Vårt energiforbruk tilpasses også de ulike sesongene. Vår høysesong er primært sommerferien, men også påske, høstferie og ukene før julehøytiden. I disse periodene har vi høyt besøkstall som krever mer forbruk av energi enn ellers i året.

Likevel har Dyreparken klart å redusere energiforbruket fra året før. Det ble iverksatt ulike tiltak som førte til en reduksjon på 12,8% energiforbruk sammenlignet med 2021. Noen av tiltakene som ble gjort var å redusere temperaturer i bygg, investering i sonestyrt ventilasjonsanlegg, installert energimålere i rundt 20 av de større energiforbrukere våre i vårt nye energioppfølgingssystem (EOS) og installering av varmepumper i energikrevende bygg. Enkelte bygg ble også stengt i lavsesong for å redusere strømforbruket.

Det ble i 2022 besluttet at alle nye anlegg samt oppgraderinger av bygg og anlegg inneværende år og i fremtiden skal utstyres med EOS og SD systemer for å redusere energiforbruket.

I Dyreparkens utviklingsprosjekter skal det settes krav til at fremtidige bygg skal ha fornybare energikilder, helt eller delvis.

Transport

INFORMASJON

Dyreparken har høyt fokus på reduksjon av energi- og strømforbruk. Virksomheten begrenset kjøring i Parken så langt det var mulig både av sikkerhetsmessige årsaker så vel som økonomiske og miljøvennlige.

Dyreparken har 10 elektriske biler i drift av totalt 20 kjøretøy i destinasjonen. Ansatte har tilgang til sykler i hele destinasjonen ved logistikkbehov.

UTVALGTE TILTAK I 2022

Dyreparken har iverksatt flere tiltak innen logistikk på vegne av destinasjonen. Vi utnytter lastekapasiteten maksimalt ved å redusere forbruk av undøggvendig emballasje, kartonger og paller så langt det lar seg gjøre. Dyreparken prioriterer å samkjøre last som er mulig å få til.

Dyreparken har etablert en intern arbeidsgruppe med formål om å flytte hjem noe av vår suvenirproduksjon fra Østen til Europa, fortinnsvi Norge. Denne andelen av vår totale suvenirvolum er liten, men en start og et viktig steg i riktig retning. Målet er å øke denne andelen på sikt for blant annet å redusere transportutslippet.

Dyreparken prioriterer leverandører som kan tilby fossilfri vare- og tjenesteleveranse så langt det er mulig å få til.

Naturmangfold og arealbruk

INFORMASJON

Dyreparken har i sin forretningsstrategi tatt et tydelig, bevisst og aktivt grep for bærekraftig utvikling. «Vi tar ansvar» er ett av seks strategiske veivalg i Dyreparkens overordnet strategi, og under dette ligger både bevaring av truede dyrearter og samfunnsansvar for øvrig. Destinasjonen har valgt å legge ekstra arbeid i FNs bærekraftsmål nr. 15, Liv på land.

Som dyrepark har vi et ekstra stort fokus på bevaring av truede dyr og vår rolle som dyrepark overfor både ansatte, våre gjester og befolkningen generelt. Vi har flere tiltak innen bevaringsarbeidet vårt, og henviser derfor til vår nettside, <https://www.dyreparken.no/samfunnsansvar/bevaring-av-dyr/> for mer informasjon.

Dyreparken har stort fokus på å ivareta naturmangfoldet og utnytte vårt arealbruk på en bærekraftig måte. Ved etablering av nye bygg eller områder skal Dyreparken etterlate seg minst mulig fotavtrykk. Vi arbeider for å bevare mer natur, bruke naturen på en mer ansvarlig måte og, i verste fall, å restaurere eventuelle ødelagte leveområder. Dyreparken har som formål å verne om naturen og å bremse tapet av biologisk mangfold.

UTVALGTE TILTAK I 2022

Bygg

Overnattingskonseptet Juliuskogen består av 86 minihytter som er plassert i et naturområde langs Grashavet like utenfor parkene. For å minimalisere fotavtrykket i naturen, har vi valgt å bygge de små boenhetene på påler.

Planter, jord og sprøytemidler

Dyreparkens gartneravdeling har høyt fokus på bærekraftige tiltak hvor gjenbruk og utnyttelse av ting og områder er en del av den daglige driften. Våre ansatte har fokus på insektsvennlige planter og blomster, og finne alternativer til vekster som er til plage for allergikere (burot og bjørk), torvjord erstattes med komposterbar jord og jord brukes i flere omganger fremfor å kjøpe nytt.

Bambus og urter som blant annet ringblomster, blomkarse, agurkurt, kattost dyrkes både til eget forbruk i dyreavdelingen og til restaurantene våre. Dette benyttes også til tematisering i ulike deler av Dyreparken. Planter som er begrenset tilgang på hos leverandører, samles inn som frø når sesongen er over i Dyreparken. Her benyttes frøene til neste års behov. Dette gjelder spesielt tagetes og ugresskar. Gartnerne har stort fokus på varig og naturlig vegetasjon i Dyreparken som stauder og busker, og unngår i stor grad sommerblomster som må beplantes årlig.

Det brukes minimalt med sprøytemidler, og kun 1-2 ganger da inne i et drivhus hvis lus. Dyreparken benytter sprøytemidler mot ugress, og kun én gang i året. Det benyttes blant annet hønsemøkk til gjødsling og nyplanting.

Palmeolje og sertifisert fisk

Dyreparken har satt fokus på konsekvensene ved bruk av palmeolje. Ved å kreve palmeoljefrie eller bruk av bærekraftig palmeolje i våre produkter, vil det gi redusert avskoging, bedre rettighetene til lokalbefolkningen, øke livsmangfoldet til truede dyrearter og bremse klimaendringene.

Dyreparken benytter MSC-merket fisk som garanterer at produktet kommer fra bærekraftig jordbruk, og har som mål å redusere forbruket av storfe for å erstatte dette med mer klimavennlige alternativer.

Damfrosk

Sammen med Statsforvalteren i Agder, Universitetet i Agder (UiA) og Miljødirektoratet startet Dyreparken i 2017 et prosjekt for å redde norsk damfrosk fra utryddelse i naturen. Froskens leveområde er begrenset til et par dammer i Arendalsområdet, og samme år ble det registrert kun 20 individer igjen i naturen.

Damfrosk er en kritisk truet art på Norges rødliste, og tilhører Norges aller mest truede virveldyr. I Dyreparken ble det opprettet en avlsstasjon for arten. Målet med prosjektet er at froskene skal formere seg i Parken under kontrollerte forhold, for så å bli satt ut i naturen igjen. Etter endt dvale i avlsstasjonen blir det årlig satt ut både rumpetroll og frosker i naturen. I 2022 ble det totalt satt ut 495 damfrosk og 1 300 rumpetroll.

Les mer om våre tiltak på våre nettsider.

Vannforbruk

INFORMASJON

Dyreparken har høyt vannforbruk, og dette skyldes av ulike årsaker. For å opprettholde god dyrevelferd må blant annet tilgang til vann tilpasses de ulike dyreartenes behov.

Den andre parken vår, Badelandet, står alene for 36 088 m³ av Dyreparkens totale forbruk av vann i 2022, og er naturlig nok en stor årsak til vårt høye forbruk.

Vårt vannforbruk tilpasses også de ulike sesongene. Vår høysesong er primært sommerferien, men også påske, høstferie og ukene før julehøytiden. I disse periodene har vi høyt besøkstall som krever mer forbruk av vann enn ellers i året.

UTVALGTE TILTAK I 2022

Kombinasjonen av høyt energi- og vannforbruk gjorde at Dyreparken har nedsatt en arbeidsgruppe for å se på ulike tiltak og muligheter for å redusere dette forbruket for enkelte bygg, særlig Jungelen. Enkelte av byggets rom ble stengt inntil videre som et konkret tiltak for å redusere forbruket.

Annet

UTVALGTE TILTAK I 2022

Verktøy og redskaper

Avdelinger med tilgang til og behov for verktøy og redskaper etterstreber høy grad av vedlikehold og jevnlig reparasjoner. Formålet er å opprettholde kvaliteten og lang levetid. Utstyr som må destrueres, sorteres i egen miljøstasjon i Dyreparken. Norsk Gjenvinning sørger deretter for utvinning av råmaterialer.

Bygg

Flere av Dyreparkens bygg som Filmstudio, tidligere Skomakergata, Bevaringshuset Dyrenes Verden og flere restauranter og utsalgssteder har blitt bygget om og tilpasset nye konsepter over tid mot å bygge helt nytt.

Gjenbruk

Gjenbruk av byggematerialer og tematisering av ulike gjenstander blir benyttet i flere deler av Dyreparken. I 2022 ble det bygget et nytt spisested i Kaptein Sabeltanns Verden, Provianten, hvor gulvet og store deler av bekledning er bestående av 100% gjenbruksmaterialer fra 1890-tallet. Det blir også benyttet brukte dører og vinduer i tematiserte bygg i Dyreparken.

Flere av blomsterkassene i Dyreparken er gjenbruk av vindunker, oljefat og kar hentet lokalt i området. Kassene dekorerer med 100% gjenbrukbare materialer. Potter til vekst av blomster og planter gjenbrukes hvert år, og kjøpes svært sjeldent.

Alle planter og blomster ivaretas på best mulig måte for å ivareta kvaliteten og øke levetiden. I noen tilfeller henter vi inn frø fra egenproduserte arter for å sikre beholdning til kommende år. Dette gjelder spesielt ugresskar og tagetes.

Sesongbaserte arrangementer dekorerer gjerne av gjenbruksmaterialer som trær, kvister, beplantning, busker, duker, tønner og øvrige brukte materialer.

Plast

Dyreparken har stort fokus på å redusere og erstatte plast så langt det er mulig å gjennomføre. Destinasjonen arbeider kontinuerlig i kampen mot fossil plast, og tilpasser seg stadig til mer bærekraftige løsninger.

I 2019 erstattet Dyreparken fossilt plastbestikk, -sugerør og -kaffekopp lokk med et miljøvennlig og kompostabelt alternativ.

Dyreparken produserer suvenirer primært i Asia, og har over lengre tid hatt stor fokus på å redusere bruk av fossil plast i både produkter og emballasje. Tidligere plastemballasje som kleshengere for utvalgte produkter er erstattet med hampetau. Antall emballasje plastposer er betydelig redusert de seneste årene.

Dyreparken har som mål i 2023 å flytte produksjon for enkelte plast- og tekstilvarer fra Asia til Europa. Formålet med tiltaket er økt kvalitet og forlenget levetid for produktet samtidig som det også blir en mer miljøvennlig transportløsning.

Vegetarrestaurant

I 2021 åpnet Dyreparken en revitalisert kafé; Drivhuset. Utsalgsstedet holder åpent hele året, og har siden 2022 tilbudt 100% vegetarmat. Siden oppstart har Drivhuset vært en suksess blant besøkende.

Økologisk og kortreist meny

Hele destinasjonen har stort fokus på innkjøp av lokal og økologisk mat, og prioriterer innkjøp fra lokale produsenter så langt det er mulig. Dyreparkens mål er at minimum 50% av råvarene kjøpes lokalt.

Miljøvennlige rengjøringsprodukter

Dyreparken har innført doseringssystemer for å redusere bruken av kjemikalier. Dyreparken Overnatting AS har innført strengere innkjøpsrutiner med mer miljøtilpasset utvalg av rengjøringsprodukter. Foreløpig er 84 % av alle kjemikalske produkter som benyttes på hotellene miljøvennlige, og det jobbes ytterligere tiltak for å øke andelen.

Dyreparken er sertifisert Miljøfyrtårn, Likestilt arbeidsliv, Blått Flagg og Sølv Debio. Vi er medlemmer av de internasjonale dyreparkorganisasjonene EAZA (European Association of Zoos and Aquaria) og WAZA (World Association of Zoos and Aquariums), Etisk Handel Norge, Klimapartnere Agder og Grønn Punkt Norge.